

Historická cesta mestom Spišská Belá Farský úrad Evanjelickej cirkvi a.v. (evanjelická fara)

Farský úrad Evanjelickej cirkvi a.v. (evanjelická fara)

Jednoposchodová budova má neorenesančné priečelie. Pochádza pravdepodobne z roku 1884, ktorým je datované pívničné okno. Vtedy prešla budova historizujúcou prestavbou, pri ktorej vzniklo priečelie a schodišový priestor, ktorý bol zaklenutý segmentovou valenou klenbou. Táto prestavba pravdepodobne nasledovala po prestavbe klasicistickej. Po nej vznikli priečelie s vpadnutými okennými nikami a klenbovým priestorom predného traktu prizemia a pívničné v prednej časti budovy. Zadné pívničné priestory sú ešte staršie. Prízemie i poschodie charakterizuje veľa výška stropov. Budovu zrekonštruoval a v roku 1910 venoval evanjelickej cirkvi August Gresch. Nachádza sa tu pamätná izba Samuela Webera. **Samuel Weber** (1835 – 1908) – **kazák a historik** Prešovčan bol iba evanjelickým kazákom, pretože sa veľa intenzívne zapájal do politických činností na cirkevnom, verejnom i spoločenskom poli. Angažoval sa najmä v otázkach turistického prístupenia Belianskych Tatier. Spracoval návrh na turistické prístupenie novoobjavených priestorov Belianskej jaskyne. Uhorský karpatský spolok dal Malému Kežmarskému štítu na jeho pamiatku názov Weberov štít. Z Weberových monografií majú trvalú hodnotu: Spišské dobové obrazy z histórie; Hala cti zaslužilých Spišiakov 19. Storočia; Monografia evanjelickej obce a.v. v Spišskej Belí; Dejiny mesta Spišská Belá.

Häuser des historischen Zentrums

Das Objekt ist im Verzeichnis der in der Denkmälerzone des historischen Stadtkerns stehenden Denkmäler eingetragen. Das einstöckige Gebäude hat eine Neorenaissancefassade. Es stammt wahrscheinlich aus dem Jahre 1884, wie die Datierung des Kellerfensters zeigt. Damals erfolgte am Gebäude ein historisierender Umbau, bei dem die Fassade und das Treppenhaus entstanden, welches eine segmentierte Tonnenwölbung erhielt. Dieser Umbau war wahrscheinlich nach einem klassizistischen Umbau erfolgt. In seinem Verlauf entstanden die Fassade mit tiefliegenden Fensteransätzen und dem Gewölbe des vorderen Erdgeschoss-Trakts und die Keller im vorderen Gebäudeteil. Die hinteren Kellerräume sind noch älter. Die Erdgeschossfenster sind halbkreisförmig gewölbt. Erdgeschoss und Treppen zeichnen sich durch hohe Decken aus. August Gresch rekonstruierte das Gebäude und schenkte es 1910 der evangelischen Kirche. Es ist ein Gedenkraum von Samuel Weber. **Samuel Weber – Priester und Historiker** Samuel Weber (1835 – 1908). Für die Bewohner von Bela war er nicht nur evangelische Pfarrer, denn er engagierte sich mit aller Kraft für zahlreiche andere Tätigkeiten auf kirchlichem, öffentlichem und gesellschaftlichem Feld. Er engagierte sich insbesondere in Fragen der touristischen Erschließung der Belaer Tatra. Er erarbeitete einen Entwurf für die touristische Erschließung der neuentdeckten Räume in der Belaer Tropfsteinhöhle. Der Ungarische Karpatenverein gab der Kleinen Käsmarker Spitze zum Gedenken an Weber die Bezeichnung Weber-Spitze. Von Webers Monographien sind von dauerhaftem Wert: Zipser Geschichts- und Zeitbilder; Ehrenhalle verdienstvoller Zipser des 19. Jahrhunderts; Monographie der evangelischen Gemeinde Augsburger Konfession in Zipser Bela; Geschichte der Stadt Zipser Bela.

Protestant vicarage

The object is on the city's register of historical monuments and is located in its historical center. The one-storied building has a neo-Renaissance façade. It was most likely erected in 1884, a date inscribed on a cellar window. The building underwent a historicist remodeling, during which the façade as well as the stairwell, which is covered by a segmented barrel vault, were added. This renovation most likely followed a reconstruction in the classicistic style. Over time, a façade with sunken windows and archways in the front part of the ground floor, as well as a beer hall, were added. This is the oldest beer hall of this type. The ground floor and the stairway are characterized by high ceilings. In 1910, August Gresch donated it to the Protestant Church. There is a memorial room of Samuel Weber. **Samuel Weber – clergyman and historian** Samuel Weber (1835 – 1908). For the town's residents, he was more than a protestant clergyman, because he fully involved himself in several other activities in the religious, public and social arena. He was especially involved in opening up the Beliansky Tatra Mountains to hikers. He also designed a proposal to make the newly discovered spaces of the Belianska cave accessible to hikers. The Hungarian-Carpathian association named a small pinnacle in Kežmarok Weber's Pinnacle. Of Weber's memoirs have a lasting value: Period Images from the Spiš region's history; The Hall of the Honorable Spiš Residents of the 19th century; Monograph of the Protestant community of the Augsburg denomination in Spišská Belá; A History of the Town of Spišská Belá.

Probostwo ewangelicke

Objekt ten został wpisany na list zabytków miasta położonych w Strefie Zabytkowej historycznego centrum. Ta jednokondygnacyjna budowla posiada neorenesansową fasadę. Pochodzi prawdopodobnie z 1884 roku, która to data widnieje na oknie piwnicznym. W trakcie przebudowy w stylu historyzującym, powstała obok fasady także klatka schodowa z segmentowym sklepieniem kolebkowym. W czasie wcześniejszej przebudowy w stylu klasycystycznym powstała fasada z półkolistymi niszami okiennymi, sala przedniego traktu parteru oraz piwnice w przedniej części budynku. Starsze są tylko pomieszczenia piwniczne. Parter i klatka schodowa charakteryzują się wysokimi stropami. W 1910 roku został on odnowiony przez Augusta Grescha, a następnie przekazany w darze kościołowi ewangelickiemu. Znajduje się sala pamiątkowa Samuela Webera. **Samuel Weber – pastor i historyk** Samuel Weber (1835 – 1908). Dla mieszkańców Białej był nie tylko ewangelickim księdzem. Weber z wielkim zaangażowaniem walczył tak w działalności publicznej i społecznej. Zalecał mu szczególnie na popularyzowanie Tatr Bielskich. Opracował np. projekt udostępnienia turystom dopiero co odkrytej Jaskini Bielskiej. W gierskiej Towarzystwo Karpackie na jego pamięć nadało Małemu marszałkowi Szczytowi nazwę Szczytu Webera. W spuściznie Webera najwięcej warto przedstawić: Spis obrazów z historii; Sala pamiątkowa z zasługami Szpiszaków XIX wieku; Monografia gminy ewangelickiej wzniesienia augsburskiego w Białej Spiskiej; Dzieje miasta Białej Spiskiej.